

Φίλτατοι Αδ.

Διερμηνεύοντας και τα συναισθήματα των αδελφών μου, ευχαριστώ από το βάθος της καρδιάς μου τον Αδ. και τους συνεργάτες του που μας προσέφεραν κατά έξοχο τρόπο δραματοποιημένη, την κατά Πλάτωνα Απολογία του Σωκράτη στην απολαυστική μετάφραση του Κωστή Βάρναλη. Θα έλεγα μάλιστα ότι ίσως η κατά Βάρναλη Απολογία να ταιριάζει καλλίτερα στο πνεύμα και την ιδιοσυγκρασία του Μεγάλου αυτού Δασκάλου, στην φιλοπαίγμονα χροιά του λόγου του, και στον τρόπο με τον οποίον δίδασκε κάνοντας συχνά απλές και φαινομενικά αφελείς ερωτήσεις στους συνομιλητές του, ιδίως σ' αυτούς που τον εχθρεύονταν, οι οποίοι και έσπευδαν να απαντήσουν πρόθυμα και χωρίς επιφυλάξεις. Οι ερωτήσεις όμως διαδέχονταν η μια την άλλη με μια σφιχτοδεμένη αλληλουχία που τους ανάγκαζε τελικά να πουν την αλήθεια.

Φαίνεται όμως πως το έχει η μοίρα αυτής της χώρας να καταβροχθίζει τα καλλίτερα τέκνα της, τα μεγαλύτερα πνεύματα της. Να υψώνεται σε ύψη μεγαλείου και ηρωισμού και την άλλη στιγμή να ξεπέφτει και να ενδίδει στον φθόνο, το μίσος, την ανοησία και την βαρβαρότητα.

Ο Σωκράτης δεν είναι το μόνο θύμα του φθόνου, της υποκρισίας και της διαβολής. Πολλές σπουδαίες και ηγετικές προσωπικότητες τις υπέστησαν : Μιλτιάδης, Θεμιστοκλής, Αριστείδης, Παλαμήδης, Αίας ο Τελαμώνιος, Ιησούς Χριστός όπως και οι τόσοι μάρτυρες της Επιστήμης.

Ο Σωκράτης γνώριζε πολύ καλά τον κίνδυνο που διέτρεχε από την πομπώδη ηλιθιότητα, τον ανόητο πλούτο και την λεγόμενη επιτυχία αυτής της ζωής, γνώριζε ότι η ανατάραξη των λιμναζόντων νερών θα έφερνε στην επιφάνεια τον δύσοσμο βούρκο της διαφθοράς και της φθονερής κακίας. Γνώριζε όμως και πόσο πτωχός θα ήταν ο κόσμος χωρίς αυτό το θείο χάρισμα που ονομάζουμε ευφυΐα και πόσο μουντή και άχρηστη θα ήταν η ζωή χωρίς αυτήν.

Γνώριζε πως κάθε χαρά και ευτυχία πηγάζει από τη φύση και τα όντα της. Αυτή ακριβώς η αίσθηση, αυτό το πνεύμα, είναι από όπου πηγάζει η Δραματοουργία. Οι ηθοποιοί πρέπει να αγαπήσουν τη ζωή και τους ανθρώπους για να μπορέσουν να μπουν στη θέση τους, στο πετσί τους κατά το λεγόμενο, να τους κατανοήσουν πρώτα, πριν τους αναπαραστήσουν στη σκηνή. Πίσω λοιπόν από το Δράμα βρίσκεται η αγάπη για τη ζωή και τη φύση. Όταν τα μεγάλα πράγματα επιτυγχάνονται από ήρωες και ηρωίδες της ζωής, τότε το σκηνικό έχει στηθεί και τα δρώμενα της ζωής συμπυκνώνονται μέσα στις λίγες ώρες του εξελισσόμενου στη σκηνή Δράματος.

Το Δράμα είναι η αποκρυστάλλωση της Ιστορίας, η επιτομή της ανθρώπινης καρδιάς, το παρελθόν διανύεται πάλι και πάλι και παρακολουθούμε στην σκηνή την αγάπη, την θυσία, την αφοσίωση, το θάρρος, όλες τις αρετές ανάμικτες με όλες τις κακίες και αφροσύνες.

Και η ωφέλεια αυτή της θέασης; Πρωτίστως το ηθικό δίδαγμα, αλλά και η καλλιέργεια της φαντασίας. Μόνο με τη φαντασία μπορεί να μπει κανείς στη θέση κάποιου άλλου.

Στεκόμαστε λοιπόν με δέος μπροστά στους αδελφούς μας που μας εξύψωσαν απόψε τη φαντασία, αναλαμβάνοντας και ερμηνεύοντας τους ρόλους του υπέροχου δράματος αυτής της γενναίας ψυχής, του Σωκράτη, ο οποίος, υπείκων στις επιταγές της συνείδησής του, προτίμησε να πετάξει την ζωή του κατάμουτρα στους φαύλους που τον δίκαιζαν παρά να προδώσει τις αρχές του και τις αλήθειες που δίδασκε.

Μας δίδαξαν απόψε με τον καλλίτερο δυνατό τρόπο τη σημασία του καθήκοντος και της αξιοπρέπειας έννοιες ιδιαίτερης σημασίας για εμάς τους τέκτονες.